

Sivistysvaliokunta
siv@eduskunta.fi

HE 160/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomailla suoritettujen opintojen tuottamasta kelpoisuudesta eräisiin virkoihin ja tehtäviin ja ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta.

Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE kiittää sivistysvaliokuntaa asiantuntijapyynnöstä ja mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

Yleiset huomiot esityksestä

Esityksen tavoitteena on järkevöittää päätöksenteon periaatteita ja kriteereitä siten, että mahdollistettaisiin yhtäältä sujuvat päätöksentekoprosessit ja toisaalta joustavat ja tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet osaamisen täydentämiseen niissä tilanteissa, joissa henkilön ulkomailla hankkima koulutus eroaa olennaisesti Suomessa tehtävään edellytettävästä koulutuksesta.

Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry pitää hallituksen esityksen tavoitteita kannatettavina.

Uudistus tukee ulkomailla hankitun osaamisen nykyistä tehokkaampaa hyödyntämistä Suomessa sekä edistää kansainvälisten osaajien mahdollisuuksia koulutustaan ja osaamistaan vastaaviin tehtäviin. Tutkintojen ja ammattipätevyysien tunnustamisen sujuvoittaminen on tärkeää osaajapulan ratkaisemiseksi sekä työvoiman saatavuuden vahvistamiseksi.

AMKE pitää tärkeänä, että ulkomailla suoritettun koulutuksen tai ammattipätevyyden tunnustaminen on tulevaisuudessa joustavampaa ja läpinäkyvämpää. Henkilöllä tulee olla mahdollisuus täydentää osaamistaan silloin, kun ulkomailla hankittu koulutus poikkeaa suomalaisista kelpoisuusvaatimuksista. Koko tutkinnon uudelleensuorittamista ei tule edellyttää tilanteissa, joissa tarvittava osaaminen voidaan saavuttaa tarkoituksenmukaisilla täydentävillä toimilla.

AMKE pitää myönteisenä, että osaamisen täydentämisen mahdollisuuksia laajennetaan. Täydentävien opintojen lisäksi osaamista voidaan jatkossa osoittaa ja täydentää myös muilla tavoilla. Tämä tukee osaamisperusteista lähestymistapaa ja mahdollistaa yksilölliset sekä työelämän tarpeita paremmin palvelevat ratkaisut.

AMKE kannattaa ammattipätevyyden tunnustamisesta annettuun lakiin ehdotettuja muutoksia, joilla kansallista sääntelyä täsmennetään vastaamaan nykyistä paremmin Euroopan unionin ammattipätevyysdirektiiviä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin myös siitä, että kelpoisuuskokeeksi voitaisiin määrätä myös osia ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitettusta tutkinnosta. Tällä varmistettaisiin, että myös ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia voisi suorittaa kelpoisuuskokeena.

AMKE pitää säädöstä myönteisenä ja perusteltuna, jotta myös ammatillisten tutkintojen osia voidaan hyödyntää laajemmin.

LAUSUNTO 29.9.2026

AMKE katsoo, että ammatillisen koulutuksen järjestäjillä on keskeinen rooli ulkomailla hankitun osaamisen arvioinnissa, tunnistamisessa ja täydentämisessä. Ammatillisilla koulutuksen järjestäjillä on vahvaa osaamista osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menettelyissä, minkä vuoksi niiden asiantuntemusta tulee hyödyntää esityksessä kuvatulla tavalla verkostomaisesti.

Samalla on tärkeää varmistaa, että ulkomailla hankitun osaamisen arviointi perustuu valtakunnallisesti yhdenmukaisiin periaatteisiin ja että tunnustamiskäytännöt ovat hakijoiden kannalta yhdenvertaisia ja ennakoitavia. Eri toimijoiden tekemien arviointien tulee muodostaa johdonmukainen kokonaisuus.

AMKE korostaa lisäksi, että tutkintojen tunnustamisen rinnalla tarvitaan mahdollisuuksia täydentää osaamista sekä kehittää työelämässä tarvittavaa ammatillista kielitaitoa. Ammatillisella koulutuksella on keskeinen rooli kansainvälisten osaajien osaamisen vahvistamisessa ja työelämään integroitumisessa.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Emma Holsti
asiantuntija

Lisätiedot: asiantuntija Emma Holsti, emma.holsti@amke.fi, 0404108814